

Geogródek – skalny ogródek dydaktyczny w Starej Kopalni w Wałbrzychu

W Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu powstał *Geogródek – skalny ogródek dydaktyczny*, który zajmuje część reprezentacyjnej skarpy obok głównego wejścia na teren kompleksu zabytkowej kopalni węgla kamiennego. Jego tematyką są geologia oraz paleontologia. Podstawę geogródka stanowi wielkoskalowy model profilu geologicznego obrazującego budowę nawarstwień skalnych i pokładów węgla w rejonie Wałbrzycha. Profil o wymiarach 10 m długości i 3 m wysokości jest zbudowany z piaskowców, zlepieńców, mułowców oraz riolitów i porfirów, czyli oryginalnych skał reprezentujących określone poziomy geologiczne charakterystyczne dla karbońskiej serii Dolnośląskiego Zagłębia Węglowego, wchodzących w skład jednostek określanych jako formacje/warstwy ze Szczawna, Wałbrzycha, Białego Kamienia, Żaclerza i Glinika. Przy budowie profilu konsekwentnie zachowano odpowiednią skalę (jeden metr skalnej sekwencji odpowiada trzystu metrom w naturze), dzięki czemu ukazano rzeczywisty, chociaż uśredniony, obraz wgłębnej budowy Ziemi i sytuacji geologicznej w niecce wałbrzyskiej. W skalnym modelu są reprezentowane facje morskie i lądowe, przedstawiono też uskoki tektoniczny, intruzje skał wulkanicznych i okruszczenie barytem. Z 80 występujących w Wałbrzychu pokładów węgla, ze względu na ograniczenia wynikające ze skali, pokazanych jest 12 o największym znaczeniu przemysłowym lub stanowiących istotne granice stratygraficzne.

Skalnemu profilowi towarzyszy plenerowa ekspozycja skamieniałych pni karbońskich drzew, wśród nich kordait i *Sigillaria*, ceramiczne modele fauny – trylobit, wije i pajęczak oraz tablice informacyjne dotyczące budowy geologicznej regionu na tle Synklinorium Śródsudeckiego, paleogeografii i rekonstrukcji dawnych środowisk, roślinności oraz fauny wałbrzyskiego karbonu a także znaczenia miasta i regionu dla nauki na przestrzeni ostatnich trzystu lat. Całość stanowi merytoryczną, a zarazem ogólnodostępną, barwną i przystępną prezentację edukacyjną dotyczącą geologii, paleontologii i historii powstawania węgla. Ze względu na użyte materiały geogródek przybliży warunki pracy pokoleń górników i stanowi podstawę do dalszego zwiedzania wałbrzyskiej Starej Kopalni oraz zapoznawania się z historią przemysłu i metodami wydobywczymi.

Geogródek – skalny ogródek dydaktyczny w niekonwencjonalny sposób służy edukacji w zakresie nauk o Ziemi. Jest również pilotażowym, plenerowym elementem stałej ekspozycji licznych, cennych poznawczo zbiorów geologicznych zdeponowanych w Centrum Nauki i Sztuki Stara Kopalnia w Wałbrzychu.

Marcin Kuleszo

Wszystkie fot. M. Kuleszo